

ТОНГ ЮЛАДУЗИ

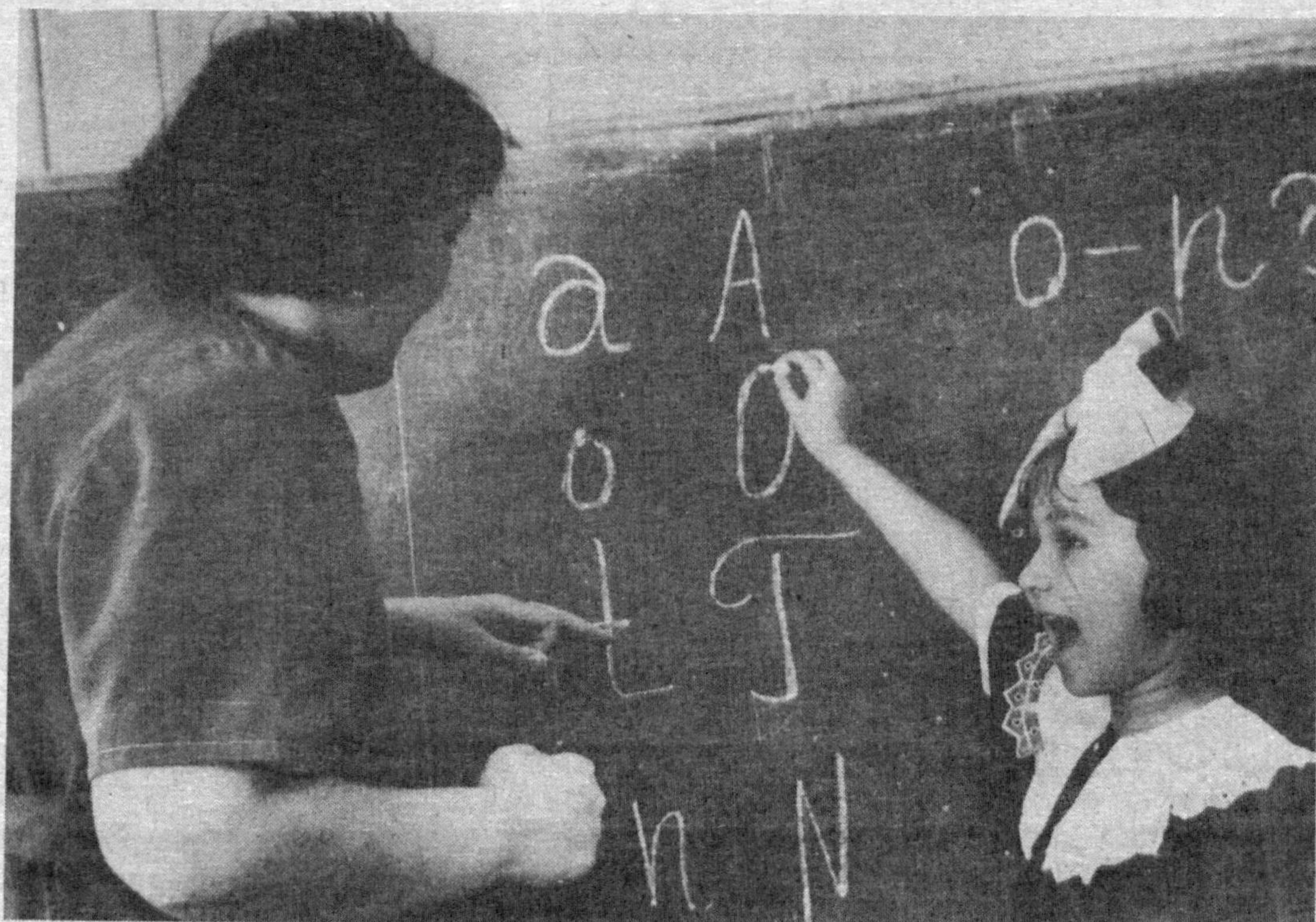
Муассислар: ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ, ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ МАТБУОТ КҮМИТАСИ

Газета 1929 йил, 1 августдан чиқа бошлаган

№ 71 (65947)
1996 йил, 28 сентябрь, шанба

Сотувда эркин
нарҳда

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК, АЗИЗ УСТОЗЛАР!

ОЙИЖОНИМ ЯХШИЛАР

Ҳар йилгидек бу йил ҳам ёзги таътилда бувимларникида дам олдим. Салқин боғ этагида қушни қизлар билан «мактаб-мактаб» уйнаб утирардик. Бувижоним тушликка чақириб қолдилар. «Ҳозир бувижон, дарсимиз тугапсин, катта танаффусда овқатланиб оламан» дедим жиддий оҳангда ва шовқин-сурон булиб кетган «синф»имни тинчлантириш учун ручкамни стол устига бир-икки уриб қўйдим.

— Худди онангинг узисан-а, юрақол, овқатинг совиб қолади, — дедилар бувим эркалаб.

Кечки овқатдан сунг бафуржа утирганимизда бувимнинг нима учун мени онамга ухшатганлари сабабини сурадим.

Бувимнинг ҳикоя қилишлари

рича, ойим ҳам жуда ешлик чоғлариданоқ ўқитувчи булишни орзулаб юрарканлар. Тоға ва холаларим, маҳалладаги болаларни йигиб олиб, каттакон патниснинг орқа тарафига ёзиб, «мактаб-мактаб» уйнашар экан. «Ўқувчилар» зерикиб, қоринлари очиб туриб кетишар, айримлари ухлаб ҳам қолишар, ойим эса «дарс утиб» сира чарчамас эканлар...

Болалик орзулари ҳамроҳи булиб, Сирдарёдаги Ғ. Гулом номли педагогика олийгоҳининг сиртки булимга ўқишга кирибдилар. Бироз муддат туман кутубхонасида ишлаб, кейин Ҳамза номли 6-мактабда она тили ва адабиёти фанидан ўқитувчилик қила бошлабдилар.

— Ойинг жуда қаттиққул, талабчан муаллималар-да, — гапга қушилди кичик холам, — 10-синфда ўқиб юрган кезларим эди. Бир кун она тили ўқитувчимиз бетоб булиб қолиб, урнига Насиба опам бизга дарсга кирдилар. Орқароқдаги парталардан бирида утирардим. Аксига олиб, шу кун китоб-дафтарим уйда қолиб кетибди. Машқни бир варақ қоғозга ёзиб утирганимни қурган Насиба опам қўлимдан қоғозни тортиб олдилар-да, узимни синфдан чиқариб юбордилар. Уйга келиб ойимга роса йиғлагандим... Ушанда бир нарсага ҳайрон қолардим, ойинг жуда қаттиққул ва талабчан булсалар ҳам, ҳамма ўқувчилар яхши куришар, ҳурмат қилишар, дарсларида фаол қатнашишарди...

Холамнинг гапларидан кейин ойижонимга булган меҳрим янада ортиб кетди. Ҳамма яхши куришини эса узим ҳам биламан. Яхши куришмаса келишармиди?! Қасрга дейсизми? Келинг, яхшиси бир бошдан айтиб бера қолай. Ойим ҳар кун барвақт ишга отланар, кеч қайтардилар. Келдиларми, апил-ташил овқатта, сугур-сидирга унаб кетардилар. Мен ҳам, акаларим ҳам жуда еш эдик, қўлимиздан иш келмасди. Кечки овқатдан кейин ошхоналарни саранжомлаб келиб, иш столларига утирардилар-да, ярим кечагача даста-даста дафтарларни текшириб, баҳолаб чиқардилар. Баъзан қўзлари юми-

либ, столга бош қўйганча ухлаб қолардилар. Шундай дамларда ойимга жуда ачиниб кетардим. Дадамнинг ҳам раҳми келиб кетган чоғи, ишга юбормай қўйдилар. Шунда мактабдан кетма-кет одам келаверди. Узлари раҳбарлик қилаётган синф ўқувчилари бир неча бор йиғилишиб келиб, ойимнинг ишга қайтишларини илтимос қилишди. Ишга чиқмаётганларидан узлари ҳам сиқилиб юрган ойим дадамни бир амаллаб кундириб, яна мактабга қайтдилар. Ойим мактабсиз, ўқувчиларсиз туролмайдилар. Мен буни жуда яхши биламан. Ҳатто олисдан меҳмон булиб келган холаларимни ҳам «Юринглар, синфимни қандай жиҳозлаганимни курсатаман» дея мактабга етаклаб кетдилар.

Утган йили ойимнинг ҳаётида унутилмас йил бўлди. Қўп йиллик самарали меҳнатлари муносиб тақдирланиб, «Олий тоифали ўқитувчи» деган ном олдилар. Мустақиллик кун муносабати билан эса бир қучоқ совға-саломлар билан тақдирландилар. Ойимни яна ижодкор-ўқитувчи ҳам дейишарди. Бунинг боиси бор албатта. Ёзган шеърлари, мақолалари «Мул ҳосил учун» туман газетаси саҳифаларида тез-тез кўзга ташланиб туради.

Ҳаммаси яхши-ю бир томони сал чатоқроқ-да. Бирор фандан «4» баҳо олиб қолгудек булсам, устозларим: «Ким айтади сени Насиба Турдикулованинг қизи деб» дея дашном беришарди. Бироз хафа булман-да, яна ич-ичимдан севиниб, шундай ҳамма яхши курадиган, ҳавас қиладиган, ибрат қилиб курсатадиган ойижоним борлигидан фахрланиб кетаман.

6 октябрь — ўқитувчилар байрами олтидан аввало ойижонимни, қолаверса, барча-барча устозларимизни чин дилдан муборакбод этаман. Бор билими, куч-қуввати, меҳри, ҳароратини бизларга — углиқизларга бахшида этаётган заҳматкаш муаллимларимиз омон булишсин!

**Муфаззал
ТУРДИКУЛОВА,
Тошкент вилояти,
Оққўрғон тумани.**

Ўқувчиларимга

Менинг ўктам, зукко
Ўқувчиларим,
Умид-ла кўзимга
боқувчиларим,
Гоҳида чуғирлаб
қолгучиларим,
Дилда илхом ўтин
ёқувчиларим.

Ўзим ўргилайин
сўзларингиздан,
Беғубор, кулгичли
юзларингиздан,
Оғринманг гоҳида
берсам-да дакки,
Истагим-илмингиз
бўлмасин чакки.

Ўзингиз бир олам дунёсиз
менга,
Ўқиш керак бўлган
маъносиз менга,
Ота-онангизга бахт ва
таянчсиз,
Ҳаммангиз баҳоси аълосиз
менга.

Бўлиб улғайингиз сиз
комил инсон,
Ўқиб-ўрганишга бор сизда
имкон.

Халқим хизматида бори
бўлингиз,
Белдаги белбоғу ори
бўлингиз!

**Саида ЗОКИРОВА,
Тошкент шаҳар,
Шайхонтохур
туманидаги 141-мактаб
ўқитувчиси.**

УСТОЗИМ

Тонгда оппоқ ниятлар
билан,
Сизга шеърлар битдим,
устозим.
Субҳидамда, энг сўлим
чоғда,

Устоз сизга қиламан
таъзим.

Қани мен ҳам худди сиз
каби,

Устоз бўлиб вояга етсам,
Қандай шараф устоз

деган ном,
Мен бу номни мангуга

элтсам...
**Сайёра РАИМОВА,
Денов туманидаги
28-мактаб ўқувчиси.**

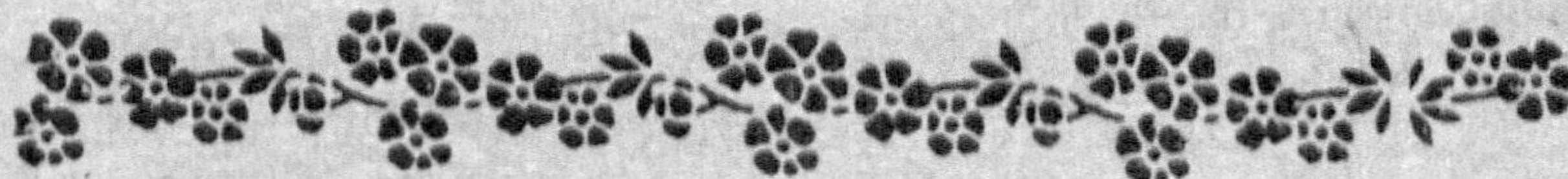
Бизга ёзадилар

ГУРУМСАРОЙДАТИ ҚУВОҲЧЛАР

Йигирма турт кун ичида битта мактаб қурилиб, ишга туширилганини эшитганмисиз? Бу воқеа Наманган вилояти, Поп туманининг Гурумсарой қишлоғида юз берди. 180 уринли билим даргоҳини Омонилла Лутфуллаев бошлиқ 6-қурилиш ҳиссадорлик корхонаси курувчилари қуриб битказдилар.

Ўқув масканининг ишга туширилиши тантаналарида ўқитувчи Гулчехра Аҳмедова, мактаб директори Аҳмаджон Тургунов, қишлоқ фаолларидан Турдиали Ганиев болалар ва ота-оналар номидан миннатдорчилик билдирдилар.

Олимжон АБДУНАЗАРОВ.

Устоз минбари

Бахт калити билимда, деган ибора бор. Мустақкам билим эса қутлуг даргоҳ — мактабда олинади. Бу ерда болалар онги муқаддас Ватан, она тупроқ, тарихимиз, миллий қадриятларимиз тугрисисидаги тушунчалар билан бойийди, хулқ-атвор шакл-

БАХТ КАЛИТИ

ланади.

Уқувчиларнинг ҳар томонлама етук, маънавияти бой инсонлар булиб этишишлари учун Президентимиз курсатаётган гамхурликлардан бизнинг таълим-тарбия масканларимиз ҳам ҳоли эмас.

Туманимиздаги 90 та мактабда 4 мингга яқин уқитувчи, 40 мингдан зиёдроқ уқувчи бор. 16 та мактабдан ташқари муассаса булиб, шундан 7 таси улкашунослар, табиатшунослар, ёш техниклар станцияси, футбол мактаби болалар хизматида. Утган йили туман марказида замонавий футбол майдони қурилди. Бу йил эса вилоятда ягона теннис корти ишга туширилди. Кўпгина билим масканларининг эски номлари узгартирилиб, миллий қахрамонларимиз номлари билан атала бошланди.

Утган йили шаҳримиз мар-

казида ягона лицей фаолият курсатиб келаётган эди, бу йил биздан унча узоқ булмаган «Хайриобод» қишлоғида ижтимоий фанлар чуқур ургағиладиган лицей-интернат очдик. Унга иқтидорли уқувчилар танлов асосида қабул қилинди. Аброр Хидоятнов номли мактабда иқтидорли болаларнинг кўпчилиги, юз фўбиз сифат курсаткичига эришганлигини ҳисобга олиб, уни гимназияга айлантирдик. Фанлар чуқур ургағиладиган синфлар сони туман буйича 275 тадан 405 тага кўпайди.

БИЛИМДА

Уқувчиларимизга касб-хунар ургатишга ҳам алоҳида эътибор бераёلمиз. Зебунисо номли мактабда кичик корхона фаолият курсатапти. Унда болалар каштачилик, зардузлик, дурадгорлик, охақ тайёрлаш сирларидан воқиф булаётдилар.

Хулоса қилиб шуни айтмоқчиманки, ёш авлодни янада камол топтириш, келгусида Ватан, халқ учун жон куйдирадиган инсонлар қилиб тарбиялаш борасида кўпгина ишларни режалаштириб куйганмиз. Булимимиз вилоятда йил якуни курсаткичлари буйича иккинчи уринни эгаллади, бу йил мақсадимиз голибликни олиш.

**Орзумурод
МАХМАНИСОВ,
Қашқадарё вилояти,
Китоб тумани халқ
таълими бўлими мудири.**

Обуна — 97

ЁЗИШНИ ЯХШИ КЎРАМАН

Бизнинг «Соктаре» қишлоғимизда Садриддин Айний номи билан аталувчи билим маскани бор. Унда 1336 нафар уқувчи уқийди. 120 дан ортиқ устозлар илм-фан сирларини ургатиб, тарбия берадилар. Бу ерда турли фан тугарақлари фаолият курсатади. «Ёш мухбирлар» тугарағи ана шуларнинг бири. Уқув йили бошланиши билан машғулотларимизни ҳам бошлаб юбордик. Ҳаммамиз «Тонг юлдузи» газетаси қошида ташкил этилган «Ёш мухбирлар сиртки мактаби» аъзолари булганимиз сабабли дастлабки машғулотни газета саҳифаларида

эълон қилинган мақолаларга бағишладик. Раҳбаримиз Темирой опа билан биргаликда ҳар бир лавҳа ва мақолаларни таҳлил қилдик. Бизга Ўзбекистон мустақиллигининг беш йиллик туйи арафасида чоп этилган сон жуда маъқул бўлди. Ундан узимиз учун зарур булган анчагина нарсаларни ургандик.

Машғулотимиз сунгида 1997 йил обунаси тугрисисида ҳам гаплашиб олдик. Ва ҳаммамиз келгуси йил учун ҳам тулиқ обуна булишга келишдик.

**Мўътабар САНАЕВА,
Ғиждувон туманидаги 3-мактаб.**

Обуна — 97

ҲАРФЛАР ҚЎШИҒИ БУ...

— Шахло опа, мен «А», «О» ва «Т» ҳарфларни ҳақида қўшиқ тўқидим. Айтиб берайми? — деди Муниса.

Муаллима «айт» ишорасини қилди.

— «А» ҳарфларнинг энг боши, «О» — хўппа семиз, лекин усиз сўз ёзолмаймиз. «Т» бир оёқда бўлса ҳам дўстларига суянчиғу кўмакчи.

— Тўқиган қўшиғинг жуда мазмунли экан—ку, қани энди биз урганган потинча ҳарфлар асосида сўз ёзиб бер—чи?

Муниса устоз топширигини аъло бажаргач, бошқа уқувчилар ҳам саволларга жавоб берди.

Муниса Ҳикматуллаева ва унинг синфдошлари пойтахтимиздаги 16-мактабнинг 1-синфида уқишади. Янги уқув йилидан бошлаб Ўзбекистонимиздаги бошқа билим даргоҳлари каби бу мактабда ҳам потин алифбоси ургатила бошланди.

Суратларда: машғулотлардан лавҳалар.
Сураткаш: Р. АЛЬБЕКОВ.

ПАҲЛАВОН МАҲМУДНИНГ УНВОНИ

Бир куни уқувчиларимдан бири иккинчисига:

— Биласанми, Пурейи Валий ким булган? — деб сураб қолганининг гувоҳи булдим.

— Бу Паҳлавон Маҳмуднинг унвони. Бобомизни уша даврда паҳлавонларнинг паҳлавони, яъни пири, дея шундай «Пурейи Валий» деб чақиришган, — жавоб берди иккинчи уқувчим.

Унинг жавобидан мамнун булдим синфга киргач яна шу мавзуга қайтдим. Маълум булишича бир қанча шоғирдларим бу гапдан беҳабар эканлар. Шунинг учун ҳам «Тонг юлдузи»га ёзишга қарор қилдим.

XII—XIII асрларда яшаб, ижод этган бобомиз Паҳлавон Маҳмуд уша даврларда Пурейи Валий номи билан ҳам машҳур булганлар. Уз даврининг донишманди булган бу инсоннинг шеърятда ҳам қудрати танҳо экан.

Шоирнинг отаси Қўҳна урганчилик булиб, Хивага кучиб келишаётганда Маҳмуд туғилган. Бу — 645 ҳижрий, мелодий ҳисоби билан 1247 йилда юз беради. Маҳмуд жуда бақувват, паҳлавон булиб этишади. У Хоразмнинг кўп шаҳарларида, ҳатто Ҳиндистонга бориб, курашларда қатнашади, сйра енгилмайди. Шу туфайли уни Паҳлавон Маҳмуд деб чақиришади. Паҳлавон бобомизнинг асосий касби пустиндузлик, телпақдузлик булган. У уз хунарини маҳорат билан аъло даражада қилган. У киши 726 ҳижрий, мелодий ҳисоби билан 1326 йилда вафот этганда васиятларига амал қилиб, жасадини узининг пустиндузлик корхонаси ҳудудига дафн этганлар. Мақбара ҳам ана шу қабр устида барпо этилган.

Маҳмуд Ҳиндистонда экани чоғида ҳиндлар тарафини

олиб, урушга қатнашади. Ҳиндистон подшоси Рай Ропонни улимдан қутқаради. Шундан кейин Ҳиндистон подшоҳи мамнун булиб, паҳлавонга қараб «Тила тилагини» дейди. Паҳлавон олтин урнига бир вақтлар аср тушган хоразмликларни озод қилишни илтимос қилади. Маҳмуднинг илтимоси бажо келтирилади. Тутқунларни озод этиб, йул ҳақларини бериб, Хоразмга қайтаради.

Паҳлавон Маҳмуднинг исмига ҳамиша бир еки икки таъриф берувчи қўшимча қўшиб айтилган. Хоразмда Паҳлавон Маҳмуд, Паҳлавон пир десалар, тарих, тазкира китобларида Ҳазрат Паҳлавон, Маҳмуд Пурейи Валий деб номлашади.

**Улжон ХИДИРОВА,
Самарқанд вилояти,
Ургут туманидаги
40-мактабнинг тарих
ўқитувчиси.**

БАРЧА ШАРОИТЛАР МУҲАЙЁ

Тошкент туманидаги Гуломмаҳмуд Абдуллаев номли жамоа ҳужалигида 140 уринли «Камалак» болалар боғчаси ҳамда 200 уринли 21-бошланғич таълим мактаби фойдаланишга топширилди. Бу ерда болалар учун барча шарт-шароитлар муҳайё булиб, унда маҳоратли уқитувчи ва тарбиячилар уқиш-ўқитишнинг энг замонавий усулларини қўллаган ҳолда меҳнат қилишмоқда. Айниқса, 21-бошланғич таълим мактабидаги синфларнинг замонавий уқув қуроллари, техник воситалар билан жиҳозланганлиги болаларнинг чуқур билим олишининг муҳим омили булаётир.

ШИФОКОРЛАР БОЛАЛАР ҲУЗУРИДА

«Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси Тошкент вилояти бўлими шифокорлари Янгийул, Бука, Оҳангарон туманлари қишлоқларида аҳолини тиббий куриқдан утказишди. Митти кучма поликлиника деб ном олган, замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозланган автоамбуланс ердамида 400 нафарга яқин болалар, 300 нафар оналар ва кексалар соғлиги куриқдан утказилди. Шифокорлар аҳолига дори-дармонлар, шунингдек, 20 минг сўмликка яқин озиқ-овқат, кийим-кечак тарқатишди.

Мустақил юрт болалари иқтидорлидир

Отабек узига диққат билан термулиб турган кичкинтойларни қувонтирганча иккинчи топишмоқни бошлади...

«Мактабдан уйга қайтардим. Масофа 5 дақиқалик йул. Пекин атроф шу қадар гузал, куз ҳавоси шунчалик мусаффо эдики, қадамимни секинлатдим. Дастлаб ҳовлимизга кираверишдаги каттакон ёнғоққа анча қараб турдим. У жуда кекса, баланд, танаси йўғон, шохлари ҳар тарафга

лан уйнашга чиқа олмадим, чунки қўзичоғим очқолиши мумкин эди-да.

Дарсимни давом эттириш учун уйга кирганимизда алпақачон қоронғу тушиб қолганди.

Қани укажонлар, мен уз қимматли вақтимни қайси жойда беҳуда сарфлаган эдим?» — савол ташлади Отабек.

миллион йил аввал яшаган ушбу жониворларни «Дунёда энг кучли ҳайвонлардан бўлган, у албатта инсонларга фойда келтириш учун хизмат қилиши керак эди» деб уйлайди. Булардан ташқари у «Солниш-ко», «Гулхан», «Гунча», «Тонг юлдузи» каби болапар учун чиқадиган газета ва журналларни

ОТАБЕКНИНГ ТОПИШМОҒИ

тарвақайлаб кетганди. Энгашиб, тўкилган барглари йилдим, кейин ариқда жилдираб оқаятган тиниқ сувни томоша қилдим.

Уйга келибоқ дарс тайёрлашга ўтирдим. Китоб-дафтаримни қўлимга олишим билан ёнимга мушугим Мош келиб суйкала бошлади. Қорни очгандир, деб унга овқат бердим. Яна ишимни давом эттиришга ўтирдим. Пекин шу пайт ойим чақириб қолдилар. Кечки овқатга картошка арчиб беришимни сўрадилар. Унча қийин бўлмаган бў юмушни бажариб бўлганимда, қўйга ўт юпишим зарурлиги ёдимга тушиб қолди. Бу орада уртоқларим чақирди. Улар би-

Болакайлар роса бош қотиришди.. Биринчи бўлиб ҳар гапидек жумбоқни Зафар еча бошлади...

Кичикларнинг каттакон дўсти Отабек 178-мактабда ўқийди. Аълочи, уртоқларига меҳрибон, кўп китоб ўқийди, она тилидан ташқари рус, тожик тилларини билади. инглиз тилини пухта ўрганмоқда. Динозаврлар ҳақидаги эртақларни ёқтиради. Эрамиздан 4 юз

донмо ўқиб, уларга биринчилардан бўлиб обуна бўлади.

Мабодо сизда ҳам у билан танишиб, дўстлашиб, фикрлашиб, узи уйлаб топадиган қизиқ-қизиқ топишмоқлардан баҳраманд бўлиш нияти пайдо бўлиб қолса, марҳамат, редакциямизга хат ёзинг.

Маҳмуда ХАЙДАРОВА.

МЕНИ ТАНИМАЙСИЗУ, ДИНОЗАВРНИ БИЛАСИЗ

Мени танимайсизми? Яхшилаб қаранг. Қаранг, қарайверинг. Сезиб турирман, танимадингиз. Гаров боғлашаманки, танилмайси.

Нега?

Негаки, мени кўрмагансиз. Менам сизни кўрмаганман. Куришмаганмиз ахир!

майси. Эҳ, эҳ...

Хуш, нима қилдик? Шундай бир-биримизни танимай, анграйиб гураверамизми?

Эй, бир-биримизни танимаётган дуст!

Хоҳласангиз, танишиб оламиз. Истасангиз дала-даштдан, тоғдан боғдан, хуллас, у ёқдан, бу ёқдан гурунглашамиз ҳам. Анаву динозаврнинг отабобоси ҳақидаям баҳслашамиз. Мен билмагани сиз ургатасиз. Сиз билмагани мен.

Қандай қилиб дейсизми? Вой, жуда осон. Газетамизга — «Тонг юлдузи» обуна бўлинг, вассалом.

«Тонг юлдузи»га қарайсиз — мени кўрасиз, «Тонг юлдузи»га қарамай сизни кўраман. Ана энди биз сиз билан дустимиз. Мен сизни танийман, сиз мени. «Тонг юлдузи» орқали барча дустларни таниймиз.

Ваъда бераманки, сиз «Тонг юлдузи» орқали неча минглаб тенгдошларингиз ўқишидан, қилаётган қизиқ-қизиқ эзгу ишларидан, орзу-ниятларидан воқиф бўласиз. Фазилатлари ҳақида ўқиб зикр қилсангиз, иллатлар ҳақида ўқиб, фикр қиласиз.

Янгиликлардан хабардор бўласиз.

Обуна бўлаётганингиз «Тонг юлдузи» орқали узингизни ута қизиқтирган саволларингизни ёки жуда қизиқ, қутилмаган ноёб фикр-ғояларингизни беришингиз мумкин. Истаган жанр, мавзуда талант билан ижод қилинг, янгилик яратинг, «Тонг юлдузи» орқали эълон қилиш имкониятига эгасиз.

Отабек ХАСАНОВ,
Тошкентдаги 178-мактаб ўқувчиси.

Одам одатда қулида ҳисоблаб, миясида дақиқасига 5-10 математик амални амалга оширади.

Арифометр асбоби ёрдамида ҳар қандай катта рақамли 10-30 та ҳисобни бир дақиқа ичида бажариш мумкин.

50 - йилларнинг урталаридаги электрон ҳисоблаш машиналарида сониясига 10 минг жараён ишлаб чиқилган.

ҲИСОБЛАШ ИЛМИ ТАРАҚҚИЁТИ

Сониясига 1.000.000 жараён амалга ошириладиган ЭХМлар 60 - йиллар урталарида ихтиро қилинган.

70 - йиллар урталарига келиб эса ЭХМларнинг тезкорлиги сониясига 10-15 миллион жараёнга етди.

Ҳозирда «Эльбурс» юқори даражадаги электрон қурилма сониясига 125 миллион жараённи бажармоқда.

Сўнгги 30 йил давомида тезкор ҳисоблаш машиналари шу йусинда такомиллашиб борди. Ҳозирда қуввати сониясига бир миллиард жараённи ишлаб чиқа оладиган электрон ҳисоблаш машинаси бунёд қилиш вазифаси амалга оширилмоқда.

Фозилжон ОРИПОВ тайёрлади.

Ўқи қизиқ!

Ҳиндистонда яшовчи Шакунтала Деви ута мураккаб ҳисоб масалаларини яшин тезлигида ечиши билан олимларни ҳайратда қолдиради. Унинг қобилиятини синаб куриш мақсадида берилган масалалардан бири «Факторал-73» деб аталади. Масалан, бир рақамини иккига, иккинчи учга, шу тариқа етмиш учгача ҳосил булган натижа кўпайтирилиб борилади. Бу узига

хос масалани Шакунтала икки дақиқада ҳал этди.

Американинг Нью-Йорк ойнаи жаҳони уюштирган яна бир мусобақада Шакунтала ҳисоб масалаларни энг туғри ва тез ишлайдиган қурилмага нисбатан олти сония олдин ечди. Сиднейда утказилган синовда эса мисоллар электрон миядан

утиб улгурмасданоқ натижани беҳато айта олди.

Шакунталанинг хоғираси жуда утқир: икки йил муқаддам ҳал этган масалаларни едда саклайди. Ҳатто тақвимнинг ҳар қандай кунини, масалан, 1336 йилнинг 10 апрелини сўрасангиз, бу кун ҳафтанинг қайси куну эканини хатосиз айтиб беради. Аслида Шакунталанинг саводи йўқ бўлиб, у ота-онасининг қурби етмаганидан мактабда ўқимаган.

ТОНГ ЮЛДУЗИ
Ўзбекистон болалари ва ўсмирларининг газетаси

Бош муҳаррир
Умида АБДУАЗИМОВА

Таҳрир хайъати:
Наримон ОРИФЖОНОВ,
Омон МАТЖОН,
Гулнора ЙЎЛДОШЕВА,
Марат ШАФИЕВ,
Феруза ЖАЛИЛОВА.

IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Оффсет усулида боьилди. Ҳажми 1 босма табоқ Буюртма — Г-0507. 7691 нусхала боьилди. Қоғоз бичими — А-3. Босингга топшириш вақти 19.00 Топширилди — 18.30

• Рўйхатдан ўтин тартиби № 000137
• Манзил: 700083, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
• Нашр кўрсаткичи: № 64563
• Телефон: 33-44-25

